

Täysistunto

Torstai 28.4.2016 klo 16.06—20.01

2.4. Suullinen kysymys sote-uudistuksesta (Päivi Räsänen kd)

Suullinen kysymys SKT 51/2016 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Maria Lohela: Seuraava kysymys, Päivi Räsänen.

Keskustelu

16.52 Päivi Räsänen kd: Arvoisa rouva puhemies! Sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistuksesta ja sen valmistelusta vastaava ministeri Rehula lupasi soten hallituksen puolesta maa-liin ennen kuin lehti puhkeaa puuhun. Nyt alkaa silmuja puissa jo näkyä, joten tiedustelen, missä aikataulussa hallituksella tuo sote-uudistus on valmistumassa ja onko hallitus päässyt sopuun monista niistä vaikeista kysymyksistä, joita tähän liittyy: julkisten palvelujen yhtiöittämisestä, rahoituksesta, valinnanvapaudesta ja muista tähän liittyvistä kysymyksistä. Mikä on tilanne?

16.52 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Viime päivinä olleet takatalven päivät eivät ole olleet minulle suinkaan vastenmielisiä. Tulemme tarvitsemaan vakavassa ja isossa asiassa kaikki käytettävissä olevat päivät siihen, että kykenemme sovitussa aikataulussa saattamaan lausuntokierrokselle sen koko lakipaketin kokonaisuuden, jossa on 1) sosiaali- ja terveydenhuollonjärjestämislaki, 2) hallintolaki, joka on maakuntalaki, 3) rahoitukseen liittyvät pykälät ja 4) linjattu jatkovalmistelun pohja niin, että valinnanvapauslainsäädäntö voi toteutua annetussa ajassa.

Arvoisa edustaja! Suomi on suuri maa, ja jossakin osassa maata koivuunkin lehti tulee hieman myöhemmin kuin tänne etelärannikolle lämpimään. (Naurua)

Puhemies Maria Lohela: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tästä, ilmoittautumaan.

16.53 Päivi Räsänen kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On todellakin hyvä, että tämä huolella valmistellaan, sillä tähän uudistukseen liittyy aika paljon kysymyksiä ja huolia niin kansalaisten kuin julkisen palvelun työntekijöiden ja sitten myös palveluja tarjoavien yritysten näkökulmasta. Tänäpä on uutisoitu, että yksityisen hoidon Kela-korvaukset ollaan poistamassa sote-uudistuksen yhteydessä. Samalla työnantajien saamia Kela-korvauksia pienennettäisiin ja työterveyshoito keskittyisi jatkossa vain työkyvyn ja työhyvinvoinnin ylläpitämiseen. Toisaalta tämä kysymys valinnanvapaudesta on herättänyt kysymyksiä siitä, millä tavalla nämä pienet palveluntuottajat jatkossa pärjäävät kansainvälisille terveyspalveluilla tarjoaville yrittäjille. Kysyn nyt teiltä: haetaanko sote-uudis-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 45/2016 vp

tuksella säästöjä heikentämällä nykyisin hyvin toimivia työterveyshuollon palveluja tai miten varmistetaan, että nuo (Puhemies koputtaa) pienet kotimaiset yritykset pärjäävät?

16.55 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Räsänen, te luettelitte joukon asioita, joista pitäisi kyetä vähintään varttitunti jokaisesta otsikosta perustellusti avaamaan, missä valmistelu tällä hetkellä menee. (Eero Heinäluoma: Aikaa on!) Mutta tuohon ydinasiaan. Työterveyshuolto ei ole tällä hetkellä sillä pöydällä, jossa sosiaali- ja terveydenhuollon muutosta valmistellaan. Ja se on lähtökohta, että nyt luodaan pohja yhtäältä julkisen palvelutuotannon tulevaisuudelle, toisaalta monituottajamallin aikaansaamiselle, ja kolmanneksi on se kaikkein suurin asia, miksi koko tätä muutosta tehdään: suomalaisten yhdenvertaisten palvelujen saatavuus ja olemassaolo asuinpaikasta riippumatta. Se on kaiken keskiössä, se on se maali, se on se tavoite, johon tässä matkalla ollaan. Kysymyksiä on paljon. Toisekseen, ihan kaikkiin huhuihin, joita kaupungilla kulkee, ei kannata edelleenkään uskoa.

16.56 Sari Essayah kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tavoite tuosta valinnanvapauden lisäämisestä on sinällensä ihan hyvä mutta voi pitää sisällään myös sen vaaran, että terveysterveystyö yhtiöitetään ja yhtiöittämisen kautta sitten iso osa suomalaisten verovaroin tuetuista terveysterveystyöistä tuotetaan ylikansallisten yhtiöitten toimesta. On hyvin mahdollista, että ne verotulot valuvatkin sitten näille ylikansallisille yhtiöille, jotka saattavat siirtohinnoittelun kautta taikka myöskin sitten esimerkiksi erilaisten korkovähennysten kautta siirtää voitot Suomesta ulkomaille. Onko huomioitu tätä asiaa, kun on mietitty tätä yhtiöittämistä ja rahoitusta, ettei tämä johda siihen, että meille tuleekin sitten tiettyjä terveystyömonopoleja, joittenka veronmaksuhalukkuudesta Suomeen ei ole tietoa? Tämähän on jo tälläkin hetkellä totta (Silvia Modigin välihuuto) monessakin tilanteessa. (Paavo Arhinmäki: Nyt oli hyvä kysymys!)

16.57 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tähän kokonaisuuteen liittyy monta uhkaa, monta vaaraa ja monta riskiä. Hallitus on linjannut viime vuoden marraskuussa, että niiden toimijoiden, jotka jatkossa palvelutuottajina ovat — ovat ne sitten yksityisiä tai julkisia — ja joitten palvelujen maksamiseen käytetään julkisia varoja, tulee olla avoimia. Meidän tulee saada lainsäädäntö siihen asentoon, että näitten toimijoiden toiminta on läpinäkyvää. Lain velvoittein ollaan tällaista mallia ja ratkaisua rakentamassa. Myönnän, on riskejä ja uhkia, mutta tähän kysymykseen pyritään vastaus saamaan niin, että nuo riskit ja uhat eivät toteudu.

16.58 Susanna Huovinen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Entisenä ministerinä, sote-vastuuta kantaneena, ymmärrän oikein hyvin, että ministeri Rehula ottaa mahdolliset lisäpäivät valmistelussa ihan tervetulleina vastaan. Mutta kyllä hallitus on nyt tekemässä erittäin historiallisia, periaatteellisesti kauaskantoisia ratkaisuja, ja kyllä monia huolettaa tämä julkisten palveluiden yhtiöittämisvaatimus. Me tiedämme kaikki, että vahvan julkisen palvelutuotannon pohja on ehdoton edellytys sille, että voidaan vertailla esimerkiksi hintaa, voidaan vertailla laatua, ja monia sote-ammattilaisia huolettaa kovasti se, miten tässä lisääntyvien luukkujen maailmassa se integraatio, saumattomat palveluketjut, voidaan saada aikaiseksi. Nyt kysyisin, ministeri Rehula: mihin arvioihin, asiantuntija-arvioihin tai taloudellisiin vaikutusarvioihin, te pohjaatte tämän idean siitä, että näiden yhti-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 45/2016 vp

öittämissä hyödyt ovat niin merkittäviä, että tähän historialliseen revohkaan kannattaa lähteä? (Puhemies koputtaa) Nimittäin vaikuttaa kyllä siltä, että kustannukset pikemmin-kin uhkaavat karata käsistä kuin vähentyä.

16.59 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos THL tekee paraikaa — ja tiedän, että yön päivän kanssa — vaikuttavuusarviointia siitä toisesta tavoitteesta sen lisäksi, että turvataan ihmisille hyvinvointipalvelut palveluja tarvittaessa, ja se on se, että me selviämme tässä maassa seuraavan kymmenen vuoden sisään nykyistä tasoa, nykyistä menokehitystä 3 miljardia pienemmällä kulurakenteella. Mihin tämä integraatio perustuu? Sitä voi olla 1) rakenteellista, sitä voi olla 2) toiminnallista, 3) tiedon integraatio tulee olemaan aivan keskeinen tekijä siinä, että esimerkiksi hoidon ja hoivan saatavuus sitä tarvittaessa on hyvä riippumatta siitä, missä päin maata on. Esimerkiksi tämä tiedon integraatio on iso revohka, jossa tullaan tarvitsemaan vahvaa valtiota, jotta nuo integraation hyödyt ovat saatavissa.

Kysymyksen käsittely päättyi.

Kyselytunti päättyi.